16
Ontwerpbesluit Wijziging Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022

Ontwerpbesluit Wijziging Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022

Aan de orde is het **tweeminutendebat Ontwerpbesluit Wijziging Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022 (19637, nr. 3561)**.

De **voorzitter**:
Ik heropen de vergadering. Ik heet de leden van de Tweede Kamer die hun inbreng zullen doen, van harte welkom. Ik heet ook de staatssecretaris, de mensen op de publieke tribune en de mensen die dit debat thuis volgen, van harte welkom. Wij hebben drie sprekers aan de zijde van de Kamer. Mevrouw Van der Plas heeft tegen de voorzitter gezegd dat zij zich afmeldt voor dit debat omdat zij andere activiteiten in de plenaire zaal heeft. Bij dezen verleen ik, mevrouw Van der Plas, toestemming aan mevrouw Van der Plas. "Dank u wel, voorzitter", zeg ik dan maar even.

Dan gaan we nu over naar de eerste spreker. Dat is de heer Boon, die spreekt namens de fractie van de PVV.

De heer **Boon** (PVV):
Voorzitter, dank u wel. Dit kabinet wil het Nederlandse asielbeleid versoepelen. Dat wil de PVV absoluut niet. Daarom hebben wij twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het ontwerpbesluit wijziging Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022 de wachttermijn voor toegang van asielzoekers tot de arbeidsmarkt verkort van zes naar drie maanden;

constaterende dat de herziene Europese Opvangrichtlijn Nederland niet verplicht deze wachttermijn te verkorten tot drie maanden;

van mening dat Nederland niet verder moet gaan dan Europees noodzakelijk en dat een verdere versoepeling van het asielbeleid onwenselijk is;

verzoekt de regering de voorgenomen verkorting van de wachttermijn naar drie maanden niet door te voeren en de termijn van zes maanden te handhaven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Boon en Vondeling.

Zij krijgt nr. 3628 (19637).

De heer **Boon** (PVV):
Dan de tweede motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering met een Nederlandse kop het asielbeleid verder wil versoepelen door asielzoekers al na drie maanden toegang te geven tot de Nederlandse arbeidsmarkt;

overwegende dat het de omgekeerde wereld is dat Nederlanders keihard moeten werken om hun huur, energierekening, zorgverzekering en boodschappen te betalen, terwijl asielzoekers hun salaris grotendeels in eigen zak kunnen steken en de Nederlandse belastingbetaler voor hun opvang blijft opdraaien;

verzoekt de regering de eigen bijdrage op grond van de Regeling eigen bijdrage asielzoekers met inkomen en vermogen 2008 (Reba) fors te verhogen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Boon en Vondeling.

Zij krijgt nr. 3629 (19637).

De heer **Boon** (PVV):
Dat waren mijn moties.

Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**:
Dank u wel, meneer Boon. Dan geef ik nu het woord aan de heer Ceulemans. Voor wie het nog had gemist: dit tweeminutendebat gaat over de uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022. Ik weet dat de leden dat weten — anders zaten ze hier niet — maar voor de mensen thuis is het ook wel fijn om te weten waar dit over gaat. Het woord is aan de heer Ceulemans.

De heer **Ceulemans** (JA21):
Dank u wel, voorzitter. Zoals de heer Boon al zei, vult Nederland de Europese richtlijn soepel in. Nederland kiest voor een versoepeling van de nationale kop. Daardoor wordt het aantrekkelijk om asiel aan te vragen. Nederland biedt namelijk de mogelijkheid om sneller aan het werk te gaan dan de Europese termijn van zes maanden. Dat vinden ook wij geen goede zaak. Ik heb daar één motie over. Mocht het toch doorgaan, dan willen wij in ieder geval zo veel mogelijk bijsturen. De motie luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de indeling van asielzoekers met een lage kans op inwilliging in de versnelde procedure plaatsvindt op basis van jaarcijfers, waardoor een daling van het inwilligingspercentage van een nationaliteit pas met vertraging doorwerkt;

constaterende dat asielzoekers met een nationaliteit waarvan het inwilligingspercentage inmiddels sterk is gedaald, daardoor nog lange tijd zouden kunnen werken;

overwegende dat de regering de verkorte wachttermijn uitdrukkelijk bedoelt voor asielzoekers met een grote kans op inwilliging;

verzoekt de regering de wachttermijn van drie maanden indien deze van kracht wordt alleen te laten gelden voor asielzoekers met een nationaliteit waarvan het inwilligingspercentage boven de 20% ligt, en dit percentage ieder kwartaal te actualiseren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Ceulemans.

Zij krijgt nr. 3630 (19637).

De heer **Ceulemans** (JA21):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. De heer Ceulemans sprak namens de fractie van JA21. Dan geef ik nu het woord aan de heer Bolhuis, die spreekt namens de fractie van PRO.

De heer **Bolhuis** (PRO):
Voorzitter, dank u wel. Ik neem het over van mevrouw Patijn. Asielzoekers voor wie de aanvraag waarschijnlijk gegrond is, moeten zo snel mogelijk kunnen bijdragen aan onze samenleving en aan het werk. Daarom zijn we voor de voorliggende wijziging. Wel wil ik benadrukken dat een grote belemmering niet wordt weggenomen. Ik heb het over het grote aantal verhuisbewegingen van asielzoekers. Is de minister daarom bereid om hier met de minister van AenM een plan voor te ontwikkelen?

Gisteren kwam er een ontzettend relevant SER-advies uit, Van aankomst naar toekomst. Dat sluit op veel punten aan bij het schriftelijk overleg. In het verlengde daarvan liggen moties die daarnaar verwijzen. De eerste.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat arbeidsdeelname en het werkniveau van asielzoekers, statushouders en Oekraïense ontheemden verbeterd moeten en kunnen worden;

overwegende dat voor eerlijk en veilig werk goede begeleiding naar de Nederlandse arbeidsmarkt noodzakelijk is en de SER adviseert dit wettelijk bij gemeenten te beleggen;

verzoekt de regering de wettelijke verantwoordelijkheid voor arbeidstoeleiding voor asielzoekers, statushouders en Oekraïense ontheemden bij gemeenten te beleggen;

verzoekt de regering te onderzoeken welke financiële gevolgen dit heeft,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Bolhuis en Patijn.

Zij krijgt nr. 3631 (19637).

De heer **Bolhuis** (PRO):
De tweede motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de tewerkstellingsvergunning een groot struikelblok is voor asielzoekers op weg naar werk, wat ook wordt geconstateerd door de SER;

constaterende dat in het coalitieakkoord staat dat een alternatief wordt ingevoerd;

verzoekt de regering voor het eind van 2026 de verkenning van het alternatief voor de tewerkstellingsvergunning naar de Kamer te sturen;

verzoekt de regering eveneens een alternatieve bescherming voor asielzoekers op de arbeidsmarkt te vinden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Bolhuis en Patijn.

Zij krijgt nr. 3632 (19637).

De heer **Bolhuis** (PRO):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel, heer Bolhuis. De staatssecretaris heeft aangegeven vijf minuten … Sorry, de minister. Excuses. De minister heeft aangegeven vijf minuten nodig te hebben

voor de beantwoording en de appreciatie. Wij schorsen dus voor vijf minuten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**:
Ik heropen dit tweeminutendebat over de uitvoering van de Wet arbeid vreemdelingen voor de beantwoording door de minister en de appreciatie van de ingediende moties. We lopen ietsje uit de tijd, dus ik stel voor alleen te interrumperen op de eigen moties. De minister.

Minister **Vijlbrief**:
Voorzitter. Op de vraag van de heer Bolhuis of ik in overleg wil gaan met de minister van VRO over de huisvesting is het antwoord: ja, dat zal ik doen. Daarmee is die vraag beantwoord.

Dan zijn er vijf moties. De eerste is de motie op stuk nr. 3628 van de heer Boon. Wat de heer Boon wil, begrijp ik, maar dat is wel in totale tegenstelling met het kabinetsbeleid. Die motie wordt dus ontraden.

Hetzelfde geldt voor de motie op stuk nr. 3629: ontraden.

Dan heb ik hier de motie op stuk nr. 3630 van de heer Ceulemans over de wachttijd alleen voor een specifieke groep verkorten. Het is al zo dat er nu alleen een arbeidsvergunning wordt gegeven aan mensen die een kans hebben. Deze motie zou ik dus willen kwalificeren als overbodig. Veiligelanders zijn al uitgesloten.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Er is een interruptie van de heer Boon op zijn eigen motie.

De heer **Boon** (PVV):
Die gaat over de motie op stuk nr. 3629 over de Reba fors verhogen voor asielzoekers. Ik begrijp niet waarom de staatssecretaris daar zo makkelijk overheen stapt. Ik heb hier een rekenvoorbeeldje. Stel dat een asielzoeker straks 40 uur gaat werken tegen minimumloon en de Reba wordt ervan afgetrokken. Hij heeft geen vaste lasten, want alles wordt via het COA vergoed: zijn onderdak, zijn medische zorg. Dan houdt die meer dan €2.100 over buiten zijn vaste lasten. Daarvan kan die dus lekker cocktails gaan drinken in de stad. Maar als je voor de Nederlander die voor hetzelfde bedrag werkt alle vaste lasten daarvan aftrekt, houdt die tussen de €700 en €900 over. Dat heeft het Nibud berekend. Dat is toch een absurd verschil? Een asielzoeker houdt €2.100 over en een Nederlander €700. Dan moeten we de Reba toch omhoog doen en dan moeten de asielzoekers toch een eerlijke bijdrage gaan betalen voor de opvang, die wij nu betalen?

Minister **Vijlbrief**:
Ik heb eigenlijk geen vraag gehoord. De heer Boon licht zijn motie nog een keer toe en het antwoord is: nee, we ontraden 'm.

De **voorzitter**:
Ik hoorde zelf wel degelijk wat vragen, maar de minister blijft bij zijn standpunt om de motie te ontraden. Ik zie ook geen vervolginterruptie. Ik geef het woord aan de heer Ceulemans, die een interruptie wil plegen over zijn motie.

De heer **Ceulemans** (JA21):
Dat klopt. De minister zegt: veiligelanders zijn al uitgezonderd, dus de motie is overbodig. Ik weet dat veiligelanders uitgezonderd zijn. Het punt is alleen dat de lijst van veilige landen voortvloeit uit de Europese lijst van veilige landen. Die wordt jaarlijks geüpdatet. Mijn punt is: op het moment dat iemand uit een land komt dat niet veilig zou zijn maar dat wel snel veiliger wordt en je de lijst niet per kwartaal maar per jaar updatet, dan heb je een grote groep asielzoekers die het hele jaar mag blijven werken, terwijl ze dat onder de huidige omstandigheden eigenlijk niet meer zouden mogen. Dat probeer ik met deze motie te repareren.

Minister **Vijlbrief**:
Als ik het goed hoor, dan geeft de heer Ceulemans nu een bepaalde interpretatie aan de motie, terwijl dat hier niet staat. Hij vraagt nu om het percentage vaker aan te passen, maar dat is iets anders dan wat hier staat. Hier staat eigenlijk wat het huidige beleid is en daarom zeg ik: overbodig. Maar nu zegt de heer Ceulemans: ik wil dat het vaker wordt geactualiseerd. Dat is een andere motie, denk ik.

De heer **Ceulemans** (JA21):
Voorzitter …

De **voorzitter**:
Meneer Ceulemans …

De heer **Ceulemans** (JA21):
Excuus.

De **voorzitter**:
… kort graag.

De heer **Ceulemans** (JA21):
Ja, heel kort. Er staat: "en dit percentage ieder kwartaal te actualiseren". Als het goed is, staat dat ook in de motie die u voor u heeft.

Minister **Vijlbrief**:
Ja, dat klopt. Sorry, voorzitter, ik had even op u moeten wachten.

De **voorzitter**:
De minister.

Minister **Vijlbrief**:
Dat klopt. Het eerste deel van de motie is overbodig. Wat betreft dat actualiseren … Ik moet even kijken wat hier precies staat. Ik houd het even op "ontraden" op basis van het eerste deel van de zin. Als de heer Ceulemans er prijs

op stelt, dan stuur ik nog wel even een briefje over het tweede deel, over het actualiseren. Volgens mij is dat iets anders.

De **voorzitter**:
De motie blijft voor nu ontraden. De minister gaat verder.

Minister **Vijlbrief**:
De motie op stuk nr. 3631 van de heer Bolhuis en mevrouw Patijn kan ik oordeel Kamer geven. De toeleiding naar werk van asielzoekers is onderdeel van de aanpak Werk en Meedoen Nieuwkomers. Een onderdeel van deze aanpak is een wettelijke rol voor de gemeenten. Begin 2027 wordt het SUWI-besluit aangepast en daarmee ligt er een wettelijke taak voor de begeleiding. De financiële gevolgen worden in kaart gebracht, dus oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 3632, ook van de heer Bolhuis, over een verkenning naar een alternatief voor de tewerkstellingsvergunning kan ik ook oordeel Kamer geven. Er komt dit jaar een eerste verkenning naar de Tweede Kamer. Daarbij zijn twee dingen belangrijk: zekerheid voor werkgevers en zicht op de arbeidsomstandigheden van de asielzoeker. Dat spreekt voor zich, dus oordeel Kamer.

Dat was het, voorzitter.

De **voorzitter**:
Dank u wel. De motie op stuk nr. 3628 is ontraden, de motie op stuk nr. 3629 is ontraden, de motie op stuk nr. 3630 is overbodig, de motie op stuk nr. 3631 krijgt oordeel Kamer en de motie op stuk nr. 3632 krijgt ook oordeel Kamer. Ik bedank de minister voor zijn deelname aan dit debat.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Ik schors even voor een heel kort moment.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.